

hvis Sagen kommer til anden Behandling, hvilket jeg haaber, skal jeg ventelig kunne inden den Tid meddele Oplysninger, som vise, at den Færd, den høitærede Minister meente ikke er tilstede, virkelig er der, nemlig at Gods-eieren i den nyere Tid har lagt en stadig for-øget Afgift paa sin Eiendom. — Den ærede Minister dvælede stærkt ved, at denne Lov vilde være en Lov særligt for Grevstabet Samsø. Det er, som det synes mig, en aldeles uvæsentlig Betragtning, om den er for Grevstabet Samsø eller for et hvilket som helst andet Sted. Loven angaaer jo, som Titlen og Indholdet tydeligt vise, et Fæsteforhold af en ganske eien-dommelig Art, og er der noget saabant Gods paa andre Steder, angaaer Loven ogsaa dette. Man kan ikke give det Udseende af, at denne Lov skulde være skreven af Hensyn til en enkelt Mand, Besidderen af Samsø.

Den ærede Minister endte et af sine Foredrag med den Bemærkning, at man har benyttet Fæstesagen som Paaskud for at fremme andre Formaal. Hvis denne Bemærkning var fremfat i Almindelighed uden Forbindelse med andre Ytringer, skulde jeg ikke have Betænkelighed ved at indrømme; at det seer ud, som om Fæstesagen var bleven brugt som Paaskud til at fremme andre Formaal; men i den Forbindelse, hvori den ærede Minister fremkom med denne Ytring, kan jeg ikke tiltræde den. Den ærede Minister sigtede ganske vist paa For-slagsstilleren og paa de Mænd, som i politisk Henseende dele hans Opfattelse af dette Forhold, og for deres Bekommende kan jeg ikke erkjende, at denne Ytring er berettiget; thi det forekommer mig, at disse Mænd fra første Færd have holdt fast ved Un-skeligheden af at faae dette Forhold ordnet, og under deres hele Færd have handlet saa aabent og ærligt, at intet Menneske er berettiget til at sige, at de kun have benyttet denne Sag som et Paaskud. Derimod er der visse andre Mænd, som tidligere have tjent denne Sag med samme Nidkjærhed og maaskee med langt større Dygtighed end den ærede Forslagsstiller, men som senere have fundet deres Regning ved at frasalbe den, og det forekommer mig, at den ærede Minister selv hører til disse Mænd, og at han derfor vel skulde mindes det gamle Ord: „ikke

at tale om Strikken i hængt Mand's Huus;“ men dette forekommer det mig rigtignok at han har gjort ved at henkaste denne temmelig ubillige Ytring.

Formanden: Jeg skal i Anledning af hvad den sidste ærede Taler udtalte bemærke, at det ikke var rigtigt af ham at udvikle paa den Maade, som det skete, den Ytring, som den ærede Minister brugte, og hvortil den ærede sidste Taler sigtede. Man kan ikke lægge Mere i denne Udtalelse af den høitærede Minister, end han selv gjorde, og en Udtalelse kan meget let faae en forandret Betydning, naar den udvikles af Andre. Forsaavidt den ærede Taler derhos brugte den Ytring om andre Mænd, at de havde fundet deres Regning ved en forandret Optræden i Fæstesagen, skulde jeg ikke have paataalt den, naar den kun var brugt i al Almindelighed, da jeg i saa Fald ikke kunde vide, til hvem der derved sigtedes; men naar den ærede Taler henførte denne Ytring specielt til den ærede Minister, kan jeg ikke ansee det for rigtigt at udtale sig paa en saadan Maade.

H. Jensen: Jeg vil blot tillade mig at udtale, at jeg ikke har lagt Andet i den ærede Ministers Ord, end hvad jeg er overbevist om, at han vil indrømme, at der laae i dem, og med Hensyn til den Ytring, jeg har brugt, at den ærede Minister er en af dem, der have fundet deres Regning ved at forlade denne Sag, faa er dermed ingenlunde Hensigten at ville have udtalt, at den ærede Minister ikke endnu skulde nære den samme varme Interesse for Sagen, som han altid har næret; det er tværtimod min Overbevisning, at den ærede Minister med Sandhed kan gjøre Fordring paa at være consequent ogsaa i denne Sag, og jeg nærer det bestemte Haab, at hvis vi atter faae Fæstesagen i sin Almindelighed frem i Rigsdagen, vil han som tidligere være en af de varmeste Talsmænd for den.

H. M. Peterfen: Ifølge § 15 i Thingets Forretningsorden kommer ved første Behandling ikke enhver enkelt Paragraph under Behandling, men kun Sagen i sin Almindelighed, og jeg skal derfor saavidt muligt søge at holde mig